

Előfizetési díj:

Égész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyen számú ára 20 fillér

ZALAMEGYE

Hirdetések:

= Megállapodás szerint. =

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat

nem küldünk vissza

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Muraköz egyházi visszacsatolásáról.

Irta: dr Szabó Zsigmond Perlak.

Zalavármegye február havi közgyűlésén határozatba ment, hogy egy monstre küldöttség kérelmezze a kormánytól Muraköznek elcsatolását a zágrábi érsekségtől. Valljuk be őszintén, hogy ezen határozatnak legfőbb szülő oka volt a muracsányi zavargás, melyről a lapok mint horvát zendülésről emlékeztek meg, hozzátoldván, hogy a zendülés szálai Zágrábba vezetnek. A muracsányi eset egyszerre homlokterbe hozta a muraközi kérdést és aktuálissá tette azt a furcsa állapotot, hogy Dunántul egyik legmagyarabb vármegyéjének meglehetősen nagy része egyháziilag a zágrábi püspökség fennhatósága alá tartozik.

A muraközi papság magyarságában erősen megingott a hit és ennek a vármegye közgyűlésén erős szavakkal adtak kifejezést.

Bármiképen védekezett is a muraközi papság a hazafiatlanság vádjá ellen, bármilyen méltatlankodással utasította is vissza még annak lehetőségét is, hogy a muracsányi ügybe zágrábi direktívák folytak be, a vármegye közönségének hite megingott bennük és ezen bizalmatlanságának avval adott kifejezést, hogy Muraköz egyházi visszacsatolásának ügyét sürgetve kérelmezi a kormánytól.

A vármegye törvényhatóságának egyik bizottsági tagja azt mondta azon a gyűlésen, hogy Zalavármegye gyűléstermében arról beszélni sem lehet, hogy akadjon a vármegye bizottsági tagjai közül olyan, kinek magyarságában kételkedni kellene vagy lehetne. Ez teljesen igaz, de mégis megtörtént azon a gyűlésen, hogy Deák Ferenc és Festetich György arcképei előtt az egyik megyebizottsági tagnak bizonyítania kellett, hogy ő magyar és hogy érzelmeiben és tetteiben mindig magyar volt, Zágrábbal pedig nem conspirált sohasem. Nem volt abban a teremben senki sem, aki ezt szívesen el ne hitte volna és mégis, bizony mégis csak furcsa eset volt az a muracsányi.

Eddig országszerte szinte meggyőződésszerű bizonyosság volt az, hogy a muraközi nép, ha nyelvben horvát is, de érzelmei-

ben, tetteiben magyar. Magyarnak vallja magát, magyarul taníttatja gyermekeit és a szabadságharcban megmutatta, hogy magyarságáért meghalni is képes. Perczel csatái Letenyénél, Kotornál és Légrádnál beszélnek a muraközi nép hazaszeretetről és az a lánglelkű muraközi szerzetes: Gasparics Márk, aki vértanu halált szenvedett a magyar hazáért.

A csendes, józan muraközi népből nem került ki még mindeddig egy magyarellenos izgató sem. Az alkotmány visszaállítása óta meg van elégedve magyar voltával.

Becsüli közigazgatási hatóságát, tiszteli törvénytevé bíráit és részt kér a függetlenségi zászló alatt a politikai életből is. Zágrábba nem sandít, itthon keresi boldogulását.

Hogyan van az tehát, hogy az a muracsányi zendülés tisztára vallási dolgokból keletkezett? Hogyan van az, hogy az a muracsányi nép, mely rövid időn belül két ízben nagy többségben szavazott le a függetlenségi eszmékre, egyszerre azt hangoztatja, hogy nem kell a kántor, mert magyar. Mindenki jó, aki magyar: a jegyző, az orvos, a főbíró, a járásbíró, az alispán, mindenki — csak a kántor nem. Sőt ami legkülönösebb, az a kántor tanítónak is jó. Csak épen kántornak nem. Hogyan van az, hogy a muracsányi nép, amely szinte szenvedéllyel pörösködik, a járásbírósgot, törvényszéket, főbírói hivatalt, vármegyét bujja, aki mindenféle feljebbviteli hatóságot töviről hegyire ismer — épen a kántor ügyében küldöttséget meneszt Zágrábba. Ugyanez a muracsányi nép, amely saját községi autonómiájára fölöttébb büszke és nagyon de nagyon jól tudja, hogy a kántortanítót a községi képviselőtestület választja és hogy ennek a testületnek felsőbb hatósága a vármegye és nem Zágráb. Tisztára véletlenség, hogy egy muraközi tekintélyes egyházi méltóság épen Zágrábban időzik és tisztára véletlenségből élére áll a küldöttségnek. Semmi sérelmet nem lát abban, hogy a muracsányi községi képviselő testület által törvényesen megválasztott kántortanító ügyét a zágrábi szentszék elé vigye. Hogy a küldöttség a kántort azért kifogásolja, mert magyar, abban ismét nem talál semmi különöset. Elvégre is

ez a dolog vallási ügy. Muracsány község és az egész esperesség a zágrábi érsek egyházmegyéjébe tartozik, a tekintélyes muraközi egyházi méltóság ugyancsak zágrábi egyházmegyei pap, miért ne tolmácsolná tehát hiveinek kérelmét egyházi fölöttes hatósága előtt? Mondom, hogy ez a dolog tisztára vallási ügy és csak természetes, hogy a muracsányi plébános röviden kézhez kapja a püspöki hatóság határozatát, hogy a kántor meg nem erősíthető, mert magyar. Mert nem tud horvátul és ezek szerint mehet. Ámde a dolog korántsem oly egyszerű. A kántortanító sarkára áll és azt mondja: engem Magyarországon egy magyar község képviselő testülete törvényesen megválasztott kántortanítónak, én az állam nyelvét beszélem, én innen el nem megyek. En a zágrábi püspökséget fennhatóságomul el nem ismerem. Én a vármegyétől védelmet kérek, mert jogos kenyereimtől megfosztatni magamat nem engedem.

A collissió tehát megvan. A törvényesen megválasztott kántortanító se kint, se bent nincs. De az utcán lázong a nép és szívesen ellenszegülne a rendet fenntartó főszolgabírónak, ha a zsandár szuronyok vissza nem tartanak.

Azt kiáltják, amit még sohasem kiabáltak Muraközben: Ne engedjük elvenni a nyelvünket! Nem kell nekünk magyar tanító!

Igenis ismétlem, hogy a muracsányi kántortanító ügyében keletkezett zavargás alkalmából hallatszott első ízben Muraközben, hogy horvátok akarnak lenni. Ez pedig már kérem nem vallási ügy. Ez már nem a muracsányi kántortanító ügye. Ez arcátlan és vakmerő támadás hazánk egységes államisága ellen. Ez a dolog pedig tisztára abból keletkezett, hogy Muraköz egyháziilag Zágrábbhoz tartozik.

En a muraközi papságot mindezek dacára hazafiatlansággal nem vádolom. Hiszen legnagyobb részük magyar születésű, magyarul beszélő uri ember, akikről már igazán bajos volna feltételezni, hogy szívükben, érzésükben nem magyarok.

Hanem annyi bizonyos, hogy kétségbeejtő tojás táncot kell nekik járni Zágráb és Zalaegerszeg között. Két urnak pedig

Milyen kerítést készítsünk? Olcsót, szépet, tartósat. Ez a drótkerítés.

Magasság és lyukbőség tetszés szerint.

Bámulatos olcsó árak!!

Készíték acélsodrony ágybetéteket 5—10 évi jótállással. Felvilágosítás ingyen.

Szabó József

első vasmegeyel sodronykerítés, ágybetét és szitaáru üzlete
SZOMBATHELY, Kőszegi u. 8. sz.

bajos egyszerre szolgálni. Itthon magyarnak lenni, Zágrábban pedig horvátnak, magyarul érezni, horvátul prédikálni, hazafinak lenni és a zágrábi kanonokkal barátkozni, ez sok embernek.

Hiába mondják nekem, hogy Zágrábból nem kapnak direktívákat. Hiába mondják, hogy Zágráb nem avatkozik bele Muraköz politikai ügyeibe. Én csak egyetlen egy muraközi születésű zágrábi kanonokot ismerek, de ez az egy is nyíltan horvátnak vallja magát és folyton azt hirdeti, hogy Muraköz jog és törvény szerint Horvátországhoz tartozik.

Mióta Muraközben élek — innen-onnan tizenhét évem — örömmel és igaz lelkesedéssel látom, hogy mily szívós kitartással, mily igaz hazafiai érzéssel dolgozik mindkét muraközi járás intelligens osztálya Muraköz megmagyarosításán. Részt vesz ebben minden művelt magyar ember és a szent ügy szolgálatában a tanító egy a bíróval, ügyvéd az orvos és kereskedővel. Csak az az osztály, mely állásánál, hivatásánál fogva legtöbbet érintkezik a néppel, az az osztály, amelyre leginkább hallgat a nép — nincs sehol.

Nem kételkedem a muraközi papság hazafias érzésében, de tény az, hogy Muraköz magyarrá tételének hazafias munkájából nem kértek ők részt sohasem. Abban a küzdelemben, melyet a muraközi iskolák államosítása ellen folytattak, megmutatták, mily szívós kitartással, milyen fáradságot nem ismerő igyekezettel tudnak egy ügy szolgálatában állani. Tudom, hogy akkor a katolikus pap védelmezte a katolikus iskolát és ezért a papságot elítélni nem lehet. De tudhatták akkor is, hogy a muraközi iskolák államosítása egyértelmű volt az iskolák magyarrá tételével. Ők sem tagadhatják, hogy az állami iskolák ezerszerte többet tettek Muraköz megmagyarosításáért rövid idő alatt, mint tettek a felekezeti iskolák időtlen idők óta. Mégis megtörtént, hogy egy iskola államosítása ellen avval érveltek, hogy olyan tanítót kapnak majd, aki nem ért horvátul.

Ha a felekezeti iskolákban megtanulnának magyarul a gyermekek, ha onnan igaz jó magyar érzéssel lépnének az életbe,

akkor senkinek sem jutott volna eszébe a muraközi iskolákat államosítani. Ma már a felekezeti iskolákban is hazafias érzelmű magyar tanítók működnek és nem vonhatom kétségbe egy muraközi plébános magyar hazafiaságát. Hogy azonban az eredmény mégis mögötte áll az állami iskoláknak, ennek megint csak Zágráb az oka. Mert Zágráb küldi a Muraközbe a horvát érzelmű káplánokat. Ezek a káplánok Muraköz horvát apostolai. Beleviszik horvát érzelmeiket mindenüvé, ahová tudják. Az iskola és templom, ez a két magasztos hely működésük színhelye. Ki tudja ellenőrizni őket, hogy mit beszélnek? Csak utólag értesülünk horvát apostolkodásukról, midőn egy-egy hazafias plébános rövid uton visszaküldeti őket Horvátországba.

Nekem erős meggyőződés, hogy Muraköz megmagyarosítása csak akkor sikerülhet, ha ebben a papság segít. Az ovoda, iskola hatalmas tényezők, de a magyarság szent ügyét csak a muraközi papság vihetné diadalra.

Most, hogy a kath. népszövetség gyűléseket tartott, jóleső lelkesedéssel hallgattam egy muraközi káplán horvát beszédét. Azt mondta, hogy a keresztény szocializmus jelvényében, a fehér keresztben benne van a magyar szent korona eszméje. Hogy a keresztény szocializmus azt tanítja, hogy Muraközben magyarok legyünk és hogy ne üljön fel senki Horvátországból jövő csábításoknak, mert a muraközi nép csak úgy boldogulhat, ha szívében, érzelmében magyar.

Tanítsák ezen ígéret ezután is, és tanítsák meg káplánjaikat arra, hogy Muraközben csak így szabad és lehet beszélni.

Kell, hogy a hazafias érzelmű papság érezze és tudja azt, hogy neki kötelessége Muraköz megmagyarosításának munkájában részt venni. Kell, hogy belássa, miszerint jelenlegi helyzete tarthatatlan, mert Zágrábhoz tartozván, abból az aulából a magyarosítás szent ügyéhez bátorítást nem kap.

Vegyen részt a papság Muraköz elcsatolásának kérelmezésében!

Hiszen egy igaz jó papnak mindegy, akármelyik püspök egyházmegyéjében hirdeti Isten ígését. A szombathelyi vagy a

pécsi püspök ép oly igaz és alázatos szolgálója Krisztusnak, mint a zágrábi. Ha el is csatolják Muraközt Zágrábtól, mitsem szenved a nép ez által. Arra gondolni sem lehet, hogy évtizedeken át ennek a népnek másképp, mint horvátul prédikáljanak. Az átmenet csak lassan-lassan történhet meg, hiszen a szombathelyi egyházmegye vend részeiben ma is vend nyelven prédikálnak. De lehetővé válik hetenként egy magyar mise a gyermekek számára. Lehetővé válik egy-egy magyar szónoklat, amelyben az Isten dicsérete mellett a magyar hazafiaságot hirdetik.

És amit igen fontos dolognak tartok, eltűnnek Muraközből a horvát káplánok. Eltűnnek ezek az idegen alakok, akik nevelésüket, politikai meggyőződésüket Zágrábban kapták, kiknek idegen a nyelvük és ellenséges az érzésük minden iránt, ami magyar. Nem áll akkor semmi útjában annak, hogy az iskolákban magyarul tanítsák a hittant és nem kell egyik-másik hazafias iskola gondnokságnak állást foglalnia a horvátosító káplán ellen.

Él még egy muraközi plébános, aki sok évvel ezelőtt szívvel és lélekkel részt vett több paptársával együtt Muraköz egyházi elcsatolását célzó mozgalomban. Az idők azóta sem változtak, Zalavármegye óhaja most is a régi. Tegyen hitvallást igaz hazafiaságáról és csatlakozzék paptársával együtt ahhoz a mozgalomhoz, mely azt célozza, hogy Muraköz nyelvében, érzelmében, egyházában legyen igaz magyar!

Adja a jó Isten, hogy megérhessük, hogy Muraköz megmagyarosításának előharcosaiként üdvözölhessük a muraközi papságot!

Parcellázások.

Zalavármegyében úgy megindult a parcellázás, hogy ugyancsak elvesztette aktualitását az a jelszó, hogy földet a népnek. Eladó föld van most bőven, igaz, hogy vevő is kínálkozik rá elég, csak pénz legyen.

De hát csakugyan olyan üdvös dolog e ez a nagy földosztás, mint ahogyan hirdetik s tényleg alkalmas lesz e a nép gazdasági bajainak orvoslására a tömeges parcellázás?

Ezekre a kérdésekre általánosságban feleletet

Vád és védelem.

Írta: Elek Márton.

Még zug-bug az öreg templom nagy harangja, még beszél a sir szájánál a pap, de már suttogva mesélik, titokzatosan terjesztik a hírt, hogy a férj nem természetes halállal pusztult el. Felesége fiatal, erőteljű duzzadó, élnivágyó menyecske; tehát a már kissé öszes, kissé összetört, kissé tehetetlen férfi utban volt. Bár rajongásig szerette hitvesét, az a rossz asszony gonoszul bánt vele. Voltak akik látták, hogy egyszer konyhaként emelt rá; mások pedig saját füleikkel hallották, amikor a hitvány fehérszemély azt mondotta: »no ez a vén disznó sem lesz már soká utamban.« A hevesvérűek egyre többen és egyre jobban vádolják az asszonyt és sürgetik a megtorlást. A nyugodtabbak kezdetben kételkednek, de amikor a vád megaláztatlanul egyre erősödik, megtántorodnak ők is s beállanak a vádlók közé.

S amit napokig csak suttogva beszélnek, azt később hangosan, nyilvánosan tárgyalják. Végre a hatóság füleibe jut a hír. A közérdek, a törvény kívánja, hogy az esetet megvizsgálja. S egyszer csak beálltanak a törvény zord emberei a gyászoló, összetört özvegyhez. Letartóztatják s viszik a szűk, sötét, piszkos börtönbe. Képtelen megérteni a vádat. Hiába faggatják, forgatják; rendületlenül vallja, hogy ártatlan. A nép tombol a szemtelen tagadás miatt; a nyomorult asszony pedig egyre fogy, egyre sápad . . . s a földi igazságszolgáltatás még ki sem mondhatta rá az ítéletet, ő már ott nyugszik csendben, békében; férje sirja mellett.

Százsorszép köszön.

Nagyságos asszony én maguknak
(Mikor poétám ott haladt)
Nagyságos asszony én maguknak
Köszöntem szépen a minap.

Ugy-e, hogy nyájas volt a hangom,
S betartok minden illemt,
Mert akarom, hogy a — poétám
Szeressen érte engemet.

*

Szerény, alázkodó vagyok
Hozzátok uri asszonyok;
Mert lányos kedvem úgy kívánja!
Nem ám csak úgy — de igazába'.

De a poétám hogyha jön,
(Mikor parancsol az öröm!)
Ott mondanak, tudom, ha látnak
A boldogságba' — büszke lánynak . . .

Költemény vagy, Százsorszépem!

Örülsz te a verseimnek,
Könnyű szárnyon ott teremnek
S hozzák boldogságodat . . .
Mindégység egy boldog álmot,
Édes igaz valóságot
Szerelmemről mondogat . . .

Hallgatod: a fürge dalban
Látod, érzed: benne dobban

A tulajdon kis szíved . . .
Minden édes költeményben
(Én azt ép' csak rimbe szedtem)
Magadat fölismered . . .

Amit Százsorszép megérez.

Tudom, érzed, mikor írok . . .
A szerelem akkor ég ott
A mosolygó arcodon . . .
Akkor ér el szerelmével
(Amit szíved nem cserél el!)
Titkos édes vonzalom . . .

Most is írok . . . most is érzed . . .
Most is a szerelmes szíved
Hallgatózik boldogan . . .
Érzed, hogy egy versikének
Most is téged emlegetnek
Valahol de — „biztosan.“

Százsorszép dalol.

(Sugva) Egy kis poéta van minálunk,
(Durcásan) Még nem köszönt nekem sóhse!
(Haragosan) Hát mindig a dívatra várjunk?
(Fájdalmasan) Magát még nem mutatta be.

(Szégyenkezve) Hanem ha olvasom a verset,
(Bátran) Mi dalos lelkébe nő:
(Összehuzza a vállát) Akkor tudom, hogy szívemnek
(Nevet, két kezébe rejtí arcát, csak szeme marad
[szabadon]) A legjobb ismerőse — Ó! (Elszalad.)

Láng A. József.

adni nagyon bajos és merész vállalkozás is volna. Aki jóslatokba bocsátkozik, nagy felelősséget vesz magára már akkor is, ha csak néhány embert félre vezet. A jövődő gazdasági konjunkturát kiszámítani alig lehet. A viszonyok helyenkint nagyon eltérők s ami az egyik helyen hasznos, a másik helyen rombol.

Igy vagyunk a parcellázással is, amelyért az optimisták lelkesülnek, a pessimisták azonban félnek tőle. Általánosságban egyiknek sincs igazsága, de mindegyiknek lehet valami igazsága, amit azután a helyi viszonyok mérlegelésével kell kiválogatni.

Mindenesetre jó az óvatosság, mert a parcellázások körül annyi ember van érdekelve, hogy a sok közgazda magas tudományába könnyen belezavarodik az ember. Dícséret, biztatás zug a fülekbe minden oldalról s a föld után vágyó paraszt könnyen tulbecsüli erejét és beugrik.

Ne várjon tőlem az olvasó szakszerű fejtegetést, csak néhány megjegyzést kívánok tenni a most folyó parcellázásokra vonatkozólag. Egyéni nézetéről van szó; nem kívánom, hogy hitelt adjanak a szavaimnak; megléhet az is, hogy sötétben látok, de a nép érdekében nagyon szeretném felkelteni a figyelmet arra, hogy a földosztás nem járhat mindig közgazdasági haszonnal, mert a nép könnyelműen vásárol és rengeteg drágán fizeti meg azt, hogy gazdaságának határait kitolhatja.

Ott, ahol a parcellázást a kormány viszi keresztül s ahol nem nyereszkesedés vezet a földosztást, megnyugodhatunk abban, hogy a nép legalább méltányos árért jut földhöz. Az a veszedelem azonban, hogy a vevők túlságos terheket vállalnak magukra s később nem lesznek képesek adósságaikat fizetni, itt is fenforog. Igaz, hogy a vételár bizonyos hányadának készpénzben való lefizetését kikötik, de a mi népünk között nagyon ritka az, aki ezt a hányadot is nem adósságesinálással fedezné. Hol van most már a garancia arra nézve, hogy a viszonyok kedvezőtlen alakulásával egész községek nem jutnak a tönk szélére?

Ezt a garanciát csak a gazdálkodás intenzitásának emelkedésében lehet keresni. Az utólsó évtizedek ez irányban örvendetes haladást mutatnak s ha a parasztagdálkodás ugyanezen arányban fejlődik tovább, nem lesz ok az aggodalomra. De kérdés, hogy a parcellázás intenzívebbé teszi e a parasztagdálkodást? Hitelét nem meríti e ki teljesen s képes lesz e megfelelő tőkével és munkaerővel művelni újabb szerzeményét?

Bár így lenne! De tapasztalatból tudom, hogy sok helyen nem így van. Ahol a parcellázás csak egyszerű vállalkozás, ott bizony nem fontolja meg az eladó, hogy használ e a népek, vagy nem. A vevőket, a kisgazdákat megkörnyékezik, telebeszéli a fejüket, szereznek nekik

Halavány, gyászruhás fiatal asszony siratja egyetlen gyermekét. Tegnap adta át az anyaföldnek. S amint kesereg, amint emésztí magát: felébred benne a gyűlölet, az ádáz elkeseredés gyermekének elpusztítója, megölkje ellen. Mert azt csakis az orvos tette a sirba. Ez a gondolat lassanként meggyőződéssé válik benne s nyugodtabb, hogy az ok nyomára jött.

Szegény orvosok, ha őket annyi vándért fogják pörbe, mint a hány halottért felelőssé teszik, talán egy sem élvezhetné közülök a természet tiszta, üde levegőjét.

Minden bajért, minden keserűségért bűnbak kell. S jaj annak a szerencsétlennek, aki gyanuba jön. A tömeg, a közvélemény nem gondolkodik, csak ítél. Nem véd, csak vádol. S minél műveltebb a tömeg, annál jobban hisz. Szeret is, könnyű is hinni. Jól esik lelkének, ha embertársa becsületében gázolhat.

Arra nem gondol, hogy őt is érheti hasonló csapás. Hisz csak szerencsétlen véletlen, hogy épen emez jött gyanuba. Talán épen akkor ment arra, amikor a ház kigyuladt. Talán épen olyan golyó volt fegyverében, mint amilyent amannak testében találtak. Talán olyant mondott egészen ártatlanul, amiből bűnösségére lehet következtetni. Hiába védekezik, könyörög, tombol, fenyegetőzik szegény nyomorult ember, a törvény kimondja rá az ítéletet. Meg van bélyegezve egész életére.

Polgártársai nem hisznek védekezésének, mint bélpoklost kiközösítik a társadalomból. S lesz belőle épen olyan hitvány, gonosz lélek, mint amilyen az, aki a bűnt tényleg elkövette s aki talán vigan folytatja tovább mesterségét.

olesó kölesönt s amikor a vételárt a parcellázók felvették, mi gondjuk tovább a parasztra?

A magyar földművest nem is nagyon kell biztatni, hogy földet vásároljon. A mi parasztunk nemesek hagyományainál, hanem hajlamánál fogva is földművelő. Nálunk a jólétnek s a tekintélynek egyetlen alapja a földbirtok. Első sorban maga a kisgazda mutat hajlandóságot arra, hogy a föld árát felverje, értékét tulbecsülje. Nem keresi, hogy az általános gazdasági viszonyok mennyiben indokolják az ingatlanok árának rohamos emelkedését; nem foglalkozik a földjüradék és tőkekamat elméletével. Ha hitelbe kínálják, megveszi a földet bármi áron. A vevő által fizetett árban azután benne van nem csak a föld tulhajtott értéke, hanem legalább három négy kéznek a nyeresége.

Mert hogyan indul meg nálunk a parcellázás? A tulajdonos, aki birtokától szabadulni akar, parcellánként rendszerint nem tudja eladni a földjét. Hiányzik belőle az üzleti rutin, amely a parcellázásnál époly nélkülözhetetlen, mint a rőfös boltban. A földbirtokosok nem tudják a dörgést a bankokban, ahol a pénz öfelsége lakik; nem ismerik az illeték megtakarítások, kölesonszerzések és egyéb aprólékos dolgok esinját binját s a paraszt emberrel sem tudnak úgy banni, hogy vásárlási kedvét felesigázzák. A parcellázáshoz tehát feltétlenül kell egy közvetítő, aki azután hoz egy ügyvédet, akinek pénze van, vagy befolyással bír valamely pénzintézetre. Azután kell egy megbízott, aki a vevőkkel érintkezik s a dolgok technikai részét intézi. Azután kell egy pénzintézet, amely a kölesönöket adja. Három négy kézen keresztül így eljut a föld az eladótól a vevőhöz. Akik a kettő között vannak, legjobban járnak, mert rendszerint busásan jövedelmez nekik a földosztás.

Igy azután nagyon könnyen megeshetik, hogy a kisbirtokos rajta vesz az üzleten. Mert az csak természetes, hogy ingyen nem kockáztat és nem dolgozik senki, aki pedig vállalkozik, az minél drágábban akar eladni.

Azt mondják, hogy a parasztnak nincs drága föld, mert a mai viszonyok között mindent ki tud gazdálkodni, ha szorgalmas és takarékos. Hát tegyük fel, hogy így van. De ez még nem indokolja azt, hogy a paraszt a polgári hasznon s a munka díjazásán túl is adózzon a parcellázó vállalkozóknak.

Annai Magyarországon a biztos, a felügyelő, a kormánybiztos, hogy egy juthatna közülök a parcellázások ellenőrzésére is. A közigazgatási hatóságokat kötelezni lehetne, hogy jelentsenek be minden parcellázást s a kormány ellenőriztetné az üzletet, fölvilágosíttatná a népet, vagy — amint az ollári urodalom parcellázásánál — közvetítené is a földosztást. Így körülbelül biztosítani lehetne, hogy a parcellázás a tulhajtásig

Hány tiszta, nemes lelket öl meg a törvény a gyanu alapján. Hiába. Amit kezdetben csak a buta tömeg hisz és beszél, azt elhiszi lassanként a józanabb, a komolyabb, a műveltebb ember is. Elhiszik maguk a bírák is. Suggestálja erre őket a hangulat, mely később hitte, meggyőződéssé válik bennök. S ez alól felszabadulni szinte lehetetlenség. Volt már nagyessü, előkelő igazságügyminiszterünk, aki elhitt oly vádat, melynek alaptalanságáról és képtelenségéről azelőtt meg volt győződve. A tömeg hangulata, a közvélemény ítélete azonban megtántorította.

A politikai gyanusítások meg épen napirenden vannak. Szomorúsággal, keserűséggel kell végig nézünk azt az ádáz harcot, melyet politikai politikus ellen, párt párttal szemben sokszor a legnemtelenebb eszközökkel visel. A hazafiatlanság vádjá lépten-nyomon felhangzik. Egyik a másik önzetlen, tiszta jellemében nem hisz. Azt gondolja mindegyik: ő az igazi hazafi, ő menti meg a hazát; a másik pedig annak csak ellen-sége. Mig az egyén a hatalom polcán ül, addig hízéggel veszik körül, tömjénezik, istenítik. Ha lebukik a poleról, ujjal mutatnak rá: ez adta el a hazát. Nincs politikai becsület, vagy legalább is megszűnt. S ennek kárát az ország becsülete vallja.

S az egyéni becsület szentségét is lábbal tiporják már. A legtöbb vezető egyénre ráfogják a megvesztegethetőség vádját. A közvélemény szerint tisztalelkű, tisztakezü politikai nincs. Mind-egyik önző, saját érdekét szolgálja még akkor is, ha másokat támogat.

Ezek pedig csak gyanusítások, alapot nélkülöz

ne fejlődjék s a föld népén ne gazdagodjanak a vállalkozók és sokszor uzsorabankok.

Én nem lelkesülök annyira a parcellázásokért, hogy azt olyan feltétlenül áldásosnak tartanám, mint az elméleteken nyargaló nemzetgazdák. Tessék megnézni, hogy mekkora a földosztás köl-esönök után a földosztó vidékeken s hogyan esik hanyatthoblok az ingatlanok értéke, mihelyt a konjunkturák csak egy kissé változnak.

E cikk megírása után jutott tudomásomra, hogy a parcellázó uzsora meggátolására a földművelési kormány törvényjavaslaton dolgozik. Tehát már a legilletékesebb helyen is tudják, hogy a földosztás nem mindig áldás és sok illetéktelen kezét töm meg a nép filléreivel. Csak minél előbb készüljön meg a törvény s minél radikálisabb legyen, hogy a parcellázást egés-séges irányba terelje. (F. K.)

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület közgyűlése.

A Z. G. E. múlt héten tartotta évi rendes közgyűlés Hertelendy Ferenc főrendiházi tag, Temesvármegye főispánjának elnökelete alatt.

Hertelendy Ferenc a gyűlés megnyitása után részvétellel emlékezett meg Deák Mihályra, az egyesület egyik alelnökének, továbbá Dr Háy István és Oszterhuber Lajos egyesületi tagoknak elhunytáról. Az egyesület részvételt jegyző-könyvében kifejezésre juttatja.

A tárgysorozat első pontja volt az alelnökök, pénztáros és ügyész megválasztása. A közgyűlés első alelnökké Koller István, második alelnökké Bosnyák Gézát, pénztárossá Fitos Mártont s ügyésszé Boshán Gyulát egyhangulag megválasztotta.

Az elhalt és a vármegyéből eltávozott választmányi tagok helyeire Gruner Károly, Eitner Sándor, id. Thassy Imre, Nagy Pál, Kolbenschlág Béla főjegyző és Flandorfer Ignác állattenyésztési felügyelő választottak meg.

Ezután következett az elnöki jelentés, amely felsorolta a múlt év jelentősebb gazdasági eseményeit. A mostoha időjárás, a szociális mozgalmak a folyton emelkedő munkabérek nehézzé tették a gazdák helyzetét. Elismeréssel szól a vármegye alispánjának s a közigazgatási hatóságok erélyes intézkedéseiről, amelyek megakadályozták azt, hogy a munkásmozgalmak kicsapjanak a törvényes mederből. — A kisgazdák viszonyai az értékesítési viszonyok kedvező volta által javultak, míg a középbirtokos csak a legnagyobb küzdelemmel képes gazdaságát jövedelmezőleg kezelni. A vámtarifa új tételei a termények ára kedvező befolyással voltak s az év első felében a marha, tojás, baromfi és vaj ára is emelkedő irányzatot mutatott. — A pénzdrágaság a gazdákat erősen érintette, a terheket azonban a hitel-

rágalmak. És ezek ellen nincs orvosság. Tiltakozás nem használ. Felvilágosítás kárba vész.

Rettenetes a közvélemény ítélete. Akire rásüt a becselenség bélyegét, az viselheti azt holtá napjáig.

A történelem sok lapjáról kiált felénk az ártatlanul agyonkínzottak halálhőrgése. Ott vannak a középkori boszorkányüldözések. Ezer és ezer vértanu halála hirdeti az árulás nemtelenségét. És hányan voltak és vannak, akik szívükön viselték és viselik a gonosz rágalom töviskoszoruját. Hányat visz ez a börtönbe, hányat a sirba, ki tudná összeszámolni?!

Ne gyanúsítsd polgártársadat, ne ítélj addig felebarátod felett, mig meg nem győződöttél a vád valódiságáról. Kétkeljed, ne higgy addig, mig az igazság ki nem derül. Lelkedet ne tántorítsák meg a korlátolt emberek gonosz beszédei.

Gyanúsítani könnyebb, mint védeni. Elítélni hamarabb lehet, mint felmenteni. Gondold meg, az alaptalan gyanusítás öl. S a bűnös nem az, akit elítéltél, hanem te, aki öltél, mert igazságtalanul vádoltál. Gondold meg: feldulod felebarátod boldogságát, tönkreteszed hírét-nevét, becsületét, vagyonát; megrongárod egészségét könnyelmű, alaptalan beszédeddel.

Inkább hidd becsületesnek minden embertársadat, mint gazembernek. Inkább véd, mint támad. Inkább örvendj az ártatlanságnak, mint a bűnösségnek.

Mert jegyezd meg magadnak ember: mindnyájunkat utolérhet Isten sujtó karja . . .

szövetkezetek nagyban könnyítették. — A tavalyi késői tavaszodás sok bajt okozott a gazdáknak. Az állatállomány kiteleltetése nehézségekkel járt s az állatárak visszaesését vonta maga után. A gabonatermés általánosságban nem volt kedvező. A buza ugyan jó közepes termést adott, de a rozs és árpatermés eredménye rossz volt. A mesterséges takarmányok nem sikerültek, a gumós növények s a tengeri közepes terméssel fizetett. A bortermés minőségileg jó volt s a bor jól volt értékesíthető. — Megemlékezik azután a jelentés az állatdijaszokról, háziipari tanfolyamokról, népies gazdasági előadásokról, gazdaságtudományi mozgalmakról, amelyekre vonatkozó adatokat jövő számunk fogja közölni.

Az elnöki jelentés után tudomásul vétetett a számvizsgáló bizottság jelentése, amely szerint az egyesület vagyona 96.833 K 94 f; múlt évi bevétele (a takarékpénztárban elhelyezett tőkével együtt) 63.615 K 95 f, kiadása 12.219 K 75 f. A jövő évi költségvetés 12.610 K 31 f bevétele s 10.260 K kiadást irányoz elő.

A mezőrendőri törvény végrehajtása tárgyában alkotandó szabályrendelet elkészítésére Árvay Lajos alispán, Bosnyák Géza alelnök és Malatinszky Ferenc kiküldettek.

A vármegye alispánja átírt az egyesülethez a lépfene, sertésorban és seregő üszök elleni védőoltások minél szélesebb körben való terjesztése érdekében s ehhez a Z. G. E. anyagi támogatását kéri. A közgyűlés erre a célra 400 koronát boosított az alispán rendelkezésére. Ezzel kapcsolatban tudomásul vétetett a földművelési miniszternek az a leírata, amelyben tudatja, hogy az oltások kötelezővé s ingyenessé tételére törekszik és erre a célra az idei költségvetésbe 50000 koronát vett fel.

A honvédelmi miniszter leírata kapcsán értesítette az alispán az egyesületet, hogy a lövsárló bizottságok utasítottak, miszerint a katonaság részére lehetőleg gazdáktól vásároljanak lovakat s a megfelelő lovakért darabonként 8—900 koronát fizessenek.

Draskovecz község vásári helypénzdijszabályzatát a miniszter véleményezés végett leküldte. Tekintettel arra, hogy a községnek csak kirakó vásárja van s így a díjszabás mezőgazdasági érdekeket nem érint, a közgyűlés a díjszabás ellen kifogást nem tett.

Garabonc község vásár engedélyezését kérte s a miniszter az egyesülettől véleményt kért. A közgyűlés a vásár engedélyezését nem ellenzi ugyan, de pártoló véleményt sem nyilvánított.

A Szerbiából való állatbehozatait a Z. G. E. a gazdákra veszélyesnek tartja s felirt a kormányhoz s a képviselőházhoz a behozatal eltiltása iránt s a vármegye orsz. képviselőit is felkéri, hogy a behozatalra vonatkozó szerződés megkötése ellen állást foglaljanak.

A Kőszegi-féle egyetemes talajművelő gépet a feltaláló kipróbálására felajánlotta. A közgyűlés felkéri Elek Ernő tagot, hogy a gépet gazdaságában próbáltassa ki.

A keszthelyvidéki gazdakör 1000 K segélyt kért a kormánytól. A miniszter a kérvényt véleményezés végett leküldte az egyesülethez, amely a segély megadását javasolja.

A pénzügyminiszter megkeresésére a közgyűlés a szeszadó tanácsba Elek Ernőt rendes és Schmiedt Emilt póttagul megválasztotta.

A tapolezavidéki gazdakörnek a raffia eladásánál felmerült 33 K különbözetet a közgyűlés megtéríti.

A tapolezavidéki gazdakör kérelmére az egyesület megkeresi a káliszidinkátust, hogy a szőlőkben végeztesse műtrágyázási kísérleteket.

Tagokul felvették: Martincsevics Ferenc, Flandorfer Ignác, Gruner Ernő, Balatonfüredi gazdakör, Kolbenschlag Béla, Györffy Károly, Hány Kálmán, Gruner Károly.

Ezekon kívül még több folyó ügyet intézett el a közgyűlés.

A vármegyei központi mezőgazdasági bizottság elé tartozó ügyek:

A törvényhatósági bizottság azon határozata, mely szerint a mezőgazdasági alap segélyezése elvben kimondatott, tudomásul vétetett. Hasonlóképp tudomásul vétetett a földművelési miniszter leírata, amellyel a bizottság 1908. évi működési programját jóváhagyta.

Az 1907. évi költségvetés keretében 370 drb gyümölcsfa csemete vásároltatott s a sümegi járásban kiosztatott. A bizottság megkeresi az alispánt a felmerült költség utalványozása iránt.

Csertán Károly indítványára a bizottság felír a kormányhoz, hogy az állatvizsgálatok módját változtassa meg úgy, hogy a vizsgálatok ne községenként egy helyen, hanem istállóként eszközöltessenek.

A munka történeti korszakai.

(2.) A szabad lyeumban előadta: Dr. Marik Pál.

De hát az ember természete olyan, hogy a saját életviszonyai nem elégítik ki, hanem kívánczik az ismeretlen, a szebb, a jobb, sőt a lehetetlen után. Mint már mondtam, első sorban a szabadság és egyenlőség eszméi mozgatják az emberiséget. Az ókor rabszolgalázadásai, a középkor parasztlázadásai, a véres francia forradalom és az 1848-i harcok, melyeknek most üljük 60 éves jubileumát, mind a szabadság utáni törekvésnek és az egyenlőségre irányuló emberi ösztönnek nyilvánulásai. Ugyanez a jellege a jelenkor szociális mozgalmának is; ezt is a szabadság és egyenlőség eszméje vezeti a harcba, — még pedig nem minden gunyja nélkül a sorsnak: alig néhány évtizeddel a francia forradalom diadalordítása után! Így ismétli magát a történelem. Hiába hirdették ki a nagy forradalom és nyomában a 48-i harcok a jogegyenlőséget, hiába törölte el a kiváltságos osztályok: a nemesség és a papság előjogait, — az eget verdeső szabadság, egyenlőség és testvériség nem öltött testet és nem varázsoltá át a földet azzá a földi paradicsomná, melyet a sorsával elégedetlen emberiség tőle várt és a melyet nem szűnik kergetni. Nem kell hozzá jóstehetség, hogy megjövendölhessük, hogy ugyanez a sors vár napjaink szociális mozgalmára is, a mennyiben diadalt arat valaha; ez is csak láncszemet fogja szaporítani azon harcok hosszú láncolatának, melyeket az emberiség a féltreismert egyenlőségért vívott, — még pedig nemcsak azért, mert az emberi társadalom számára egy véglegesen megállapított szociális alakulást akar szervezni, miúta csak a társadalmi alakulásban mozdulatlan, vagy guzba kötöttség lehetséges volna, hanem mert az általa kontemplált egyenlőség csak a vele szemben álló többi társadalmi osztályok lenyűgözésével valósítható meg, csak azok szabadságának romjain sarjadhatnak ki s így a kivívott egyenlőség már a diadal napján egyenlőtlenséget szül és egy új szabadságharcként erjesztő csiréit tenyésztí testében.

De hogy megérthessük azt a vihart, mely a mai társadalom épületét ostromolja, azt vagy rombadönteni, vagy gyökeresen átalakítani törekszik, — tudva azt, hogy az immár minden vonalon folyó harcok az egyszerű munkabér kérdése volt a kiinduló pontja — vizsgáljuk meg a történelem világánál azt a fejlődést, melyen a munka természetéről, becséről és értékéről való felfogás az idők folyamán keresztül ment.

* * *

Elvitázhatatlan tény, hogy a munka, mely által az ember folytonos érintkezésbe jön a természettel és elrabolja attól mindazt, a mire életfentartásához szüksége van: az emberi természetre rótt súlyos teher. Már maga a szó is, mellyel a különféle nyelvek a munka fogalmát jelzik, mint valami gyötrelmes dolgot állítja oda a munkát. A görögben a munka, fáradtság, szegénység fogalmait egy származású szókkal fejezték ki; a latin nyelvekben a munka megértését és fájdalmát is jelent és a magyar

»munka« szó is, melyet a szlávól vettünk kölcsön, ugy az ó szláv, mint a modern szláv nyelvekben kint, fájdalmat jelent.

Mindez arra mutat, hogy a munka azok közé a dolgok közé tartozik, melyeket az ember a maga érzéki természeténél fogva minden áron kerülni és semmiképp sem keresni törekszik. Nem izlik az senkinek s azért amennyire csak teheti, menekülni iparkodik tőle az ember és csak külső kényszer vagy a létfentartás szüksége képes őt arra indítani, hogy a munkától való természetes idegenkedését legyőzze és erejét a munkának szentelje. De még akkor is odairányul minden törekvése, hogy a munka terhet, amennyire lehet, megának megkönnyebbitse és abból a mennyit csak lehet mások vállaira toljon.

Az emberi nem ezen felfogását a munkáról már a teremtés könyvében találjuk megörökítve. »Orcád verejtékével keresed kenyeredet, miglen visszatérsz a földbe, melyből vétetél« így szól az Ur a büntetett emberhez — és e pillanattól kezdve dicsőni kezdett az emberrel a természet, mely azelőtt magától hozta meg az emberi élet fentartásához szükséges gyümölcsöt és arra kényszerítette, hogy csak nagy erőfeszítés mellett esikarha s ki belőle az életet. A munka tehát minden idők és felfogások közmegegyezése szerint az emberi természetre rótt súlyos teher és büntetés. És e teher súlya annál érezhetőbb és megbecstelenítőbb az emberre, minél aljasabb munkát kellett végeznie. Inétt a munkaszony, a munkás ember megvetése az ókori társadalmakban. A munka szükségességét minden társadalom belátta ugyan, de a vezető osztályok mégis megvetették a közmunkát és megvetéssel nézték le a szegényebb munkás népet, sőt még a vele való érintkezést is méltóságukon alólinak tartották.

A munka, pláne a közmunka megbecstelenít, — ez az ókori társadalmak uralkodó osztályainak általános felfogása. E gögös nézetet vallották és helyeselték maguk a filozofusok is. Aristoteles éppen úgy mint Cicero megveti a munkásokat. Plátó a nevérol elnevezett állam elméletben a munkásokat és kézműveseket másodrendű embereknek tartja, mivelhogy foglalkozásuk alantas és piszkos és ennélfogva tisztos emberhez nem illő; Cicero szerint pedig nem lehet műhelyben élni s egyuttal tiszteletre méltónak lenni.

Ugyanez áll a többi népekről is. Az észak-amerikai indián, a régi germán gyűlöli a munkát és az asszonyok nyakába veti azt. A gall és luzitániai egyaránt szegényítőnek tartják a munkát, még a földművelést is. Hasonlóképp vannak meggyőződve a szittyák, pezsák, trákok, lidisiak és megalázó a munka őseinknél is. Az indusoknál pedig a brámia, a ki csak szemléldéssel tölti idejét, gyalázatnak tartja már a pusztá érintkezést a dolgozó páriával. De még napjainkban is a kultúra alacsonyabb fokán álló népeknél megalázó és megszegényítő a munka.

A munkának és mindannak, a mi azzal összefügg, ezen megvetéséből származott az ókori társadalmakban — az egyetlen zsidó nép kivételével, melyet az igazságosság után való szomjuzás magasra kiemelt az őt környező fejletlenebb műveltségű népek fölé — a munkásnépek rabszolgaságba való sülyesztése. Elvitatták a munkától a becsületet és tisztességjogot és ezzel vele járt a munkát végző ember lealacsonyítása, emberi méltóságától való megfosztása és lesüllyesztése azon alacsony fokra, amelyen megszünt az ember személyi joga, személyes szabadsága. A közmunkát végző ember a rabszolgaságba sülyedt, a rabszolga pedig csak »res«, igavonó állat volt, jog nélkül, szabad akarat nélkül. Aristoteles »elkeszköznek az ur kezében« mondja a rabszolgát. Még a vallás is csak a felsőbb osztályok kizárólagos tulajdona volt: a rómaiaknál és görögöknél a rabszolgák ki voltak zárva az istentiszteletből, mert azt tartották róluk, hogy az istenek gyűlölik őket. Így szülte mindenütt

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz, erre a legbiztosabb óvószert.

Minden külföldit fölülmul hazánk természetes szénsavas vizeinek királya:

a mohai

ÁGNES

-forrás

Milleniumi nagy éremmel kitüntetve. Kitűnő asztali bor és gyógyvíz; a gyomor-égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomorbetegségeknél.

Kedvelt borvíz! Olcsóbb a szódavíznél! Kedvelt borvíz! Főraktár: GYARMATI VILMOS urnál Zalaegerszegen.

a munka megvetése a munkás megvetését és az emberi mivolttal járó természetes emberi jognak semmibe vételét. S így van ez ma is. Az iparosoknál a pária helyzete most is alig jobb, mint volt a pogány ókorban a rabszolgáé. Hasonlóképp a vad népeknél a nő, aki a munka terhét viseli, egy szinten áll a rabszolgával. A germánoknál a rabszolgának semmiféle joga sem volt és a törvény egy vonalba helyezte azt a barommal. Értékét marokkal mérték, mint a lóét. Minden vizsgálatot azzal kezdték ellene, hogy kinpadra vonták és büntetése a legborzasztóbb testesonkításokból állott.

A munkásosztálynak ezen lesüllyesztése, emberi méltóságának megvetése s erkölcsi vallási és anyagi nyomora nem maradhatott és nem is maradt a legborzasztóbb reakció nélkül. A rabszolgák százezrei fegyvert ragadtak végül személyes szabadságuk kivívásáért s alapjában rázkódtatták meg előbb Egyiptomot és később a világ urát, a római birodalmat.

De azért mégsem ezek a véres rabszolgázadások döntötték halomra a munka ókori felfogását.

A kereszténységnek kellett jönnie, hogy a munkát, mely addig a szabad ember előtt szegény és mindenki szerint a legnagyobb megvetés tárgya volt, az ókori felfogásból kiemelje.

A kereszténység teremtette újra a munkát és rendezte a munkásviszonyokat, nemeslevelet állítva ki úgy a munka, mint a munkás számára és tiszteletet szerezve mindkettőnek. És mindazt minden hangzatos jelszó és minden nemzetgazdasági elv és rendszer hangoztatása, mindennek fölött pedig minden forradalmi erőszakoskodás nélkül, — bár szintén vérpatakok árán.

Amint a kereszténység azon tana, hogy minden ember, akár férfi, akár asszony, akár zsidó, akár görög, akár szabad, akár rabszolga, mind egyformán Isten gyermeke, az élet talajába hullott, a régi társadalom épülete, mely csak urat és szolgát ismert, az idegent pedig megvetette, egyszerre recsegni, inogni kezdett, végre rombadőlt. Ez a tan rontotta le azokat a falakat, melyek addig ember és ember között fenállottak.

A kereszténység nem lobogtatta a szabadság, egyenlőség és testvériség zászlaját, mint 19 századdal utóbb a francia forradalom, napjainkban pedig a szocializmus, — de hirdette és tudtára adta az akkori emberiségnek, hogy mindenki egyenlő legyen bár ur, vagy szolga, gazdag vagy szegény és akármelyik nemzetiségből vagy családból származó. Ez azonban nem volt forradalmi kiáltvány. Azok, kik ekkor felsőbb rangú embertársakkal egyenlő szinten emeltek, nem rohanták meg ezeket, hogy forradalmár erőszakoskodással foganatosítsák a nekik ígért egyenlőséget; tudták ők, mit jelent ez az egyenlőség és hogy ez korántsem jogosítja őket a létező rend erőszakos felforgatására. És mégis csak vérpatakok árán tudott ez az egyenlőség is megvalósulni! Csak hogy a vérfürdőt nem azok készítették, kik az egyenlőség új elvének hódoltak — mint a hogy a francia forradalomban történt és a mivel napjaink szociális mozgalma is biztat, hanem ép ellenkezőleg azok, kik az eddig fennálló egyenlőséghez ragaszkodtak és azt képviselték. A pogány hatalmaskodók, a kik elleneztek a kereszténység által hirdetett egyenlőséget a fennálló egyenlőség érdekében, ugyanazzal a vérszomjossal és kegyetlenséggel dühöngtek a kereszténység hívei ellen, mellyel később a francia forradalom idején azon üldözöttek, kik másképp mertek érezni, mint az egyenlőséget hirdető Robespierre és társai! Ez a különbség az akkor és a ma között. Pedig hát micsoda áthidalhatatlan szakadék választja el a kereszténység hirdette egyenlőséget az újkori apostolok által hirdetett egyenlőségtől!

Ma vagyon felosztást, illetve még tovább

menve, minden magántulajdon eltörlését és a társadalom egyes osztályai között fennálló természetes különbség megszüntetését értik az egyenlőség alatt! A kereszténység által hirdetett egyenlőségben semmi sincs ezekből, pedig alapjaiban alakította át a világot és az egyedül lehetséges egyenlőség. Lényege a következőkben domborodik ki: Minden ember egyformán egyenlő, Istentől alkotott természeténél fogva ezen egyenlőség és testvériség folytán minden embernek vannak veleszületett jogai, melyeknek tiszteletben tartása mindenkinek kötelessége. A tökéletességnek kisebb vagy nagyobb foka szerint az egyes ember becsé és értéke lejjebb vagy feljebb szállhat ugyan, a polgári és társadalmi állás külön jogokat és tekinteteket teremthet vagy vonhat maga után, de semmiféle helyzet vagy viszony nem alacsonyíthatja az embert tárggyá, amivel a birtokos tetszése szerint rendelkezhetné, vagy azt meg is semmisíthetné.

Az egyenlőség és testvériség ezen keresztény elvei azonban homlokegyenest ellenkeztek az ókori társadalom felfogásával és állami és gazdasági berendezésével, mely csak urat és szolgát ismert és a melynél csak kényszermunka létezett, bérmunka ellenben nem; az államot képező népelemnek egy része, még pedig a nagyobbik része nem is tekintett embernek, hanem tárgynak. Könnyen felfoghatóvá válik tehát előttünk, hogy az akkori társadalom felső osztályai, melyek az egyenlőség és testvériség tanában saját halálos ítéletüket látták, élet-halálharora keltek a kereszténység ellen. De a mint a véres tusa a kereszténység győzelmével végződött, azonnal kifejezésre jutottak magában az állami életben is a véres áldozatok árán kivívott egyéni, testvériségi és lelkiismereti jogok az egész társadalmi életet átalakító áldásos következményei. A kereszténység szociális parancsai: »Szeresd felebarátodat mint tenmagadat« A mit nem akarsz, hogy neked cselekedjenek az emberek, te se cselekedd másnak« és Krisztus ama szavai: »A mit egynek ezen legkisebb atyámfiai közül cselekedtetek, nekem cselekedtetek« az egész vonalon érvényesültek. A munka megszabadult az átok és megvetés terhétől; megdőlt azon anyagi felfogás, hogy Isten szeretete és áldása csak a földi jólétben és gazdagságban nyilvánul és hogy ennél fogva a szegénység az emberre rótt büntetés. A kereszténység a munkát mint általános emberi kötelességet állította oda mindenki számára, akár szolga, akár ur, akár vagyonos, akár szegény — és helyette a lustaságot sújtotta a szegény és megvetés bélyegével, kijelentve, hogy a ki nem dolgozik, az ne is egyék. Ezzel erkölcsi értéket adott a munkának, egyúttal pedig értéktermelő tényezővé tette azt; azzal pedig, hogy a tulvilági életre is kiható érdemeit tulajdonít a munkának Krisztus azon tanítására utalva, hogy a ki utánam akar jönni, az tagadja meg önmagát vegye föl keresztjét és kövessen engem, az erkölcsi nemesülés tényezőjévé avatta azt. Ekként nemcsak megóvta a munkásságot a kicsapongásoktól, erkölcsi elvadulástól és sorsával való elégedetlenségtől, de még arra is ösztönözte, hogy úgy dolgozzék, hogy munkájának a lehető legteljesebb sikere legyen.

Igy nemesítette meg a munkát, mely azelőtt, bár munka nélkül nem élhet meg az ember, a legmélyebbre volt lealacsonyítva. És e megváltozott felfogással megváltozott a munkás helyzete is. Bilincsei darabokra törtek, visszanyerte emberi méltóságát és a testvériség köteleke füzte nemcsak sorsának osztályosához, de társadalmilag magasan fölülte állókhoz is. Míg azelőtt életrehalálra volt kiszolgáltatva urának, Konstantin alatt már gyilkosnak tekintett azon ur, ki szándékos ütés, vágás, rugás, vagy egyéb szándékos véghezvitt kínzás által rabszolgájának halálát előidézte. Egyúttal megkönnyebbitett a rabszolgák felszabadítása is ugyanakkor. Ezen

felszabadulás a törvény szerint az egyházban a nép jelenlétében a püspök által vitetett végbe; és hogy mily tömegesen nyerték ki akkor szabadságukat, kitűnik abból, hogy a császároknak a pauperizmus meggátolására meg kell szoritaniok a koldulást és keresztény szeretetházakat kellett emelni menhelyül az inséggel küzdő felszabadítottak részére. A mint pedig azon elv, hogy a munka erkölcsi kötelesség és egyersmind erkölcsi érték, teljesen áthatotta az elméket és sziveket, a rabszolgaság mindenütt, minden erőszakos beavatkozás nélkül magától megszűnt.

A kereszténység befolyása alatt tehát szabadabb lett a munkás — másrészt pedig méltónak nyilvánított bérére. Ezzel nem csak a munkást megillető jólétet biztosított a kereszténység, hanem a társadalom békés fejlődését és nyugalomát is, — mert forradalmi fészkelődéseket csak a pauperizmus szokott előidézni a nép között. A szabad, joggal bíró és munkájáért kellően díjazott nép a békés társadalmi fejlődés szilárd biztosítéka. A forradalom rendszeren naplopókból vagy elkeseredett elemekből toboroz magának híveket, kiknek semmi veszteni valójuk, hanem legföllebb csak nyerhetnek.

(Folyt. köv.)

Hivatalos-rovat.

Közhirre teszem, miszerint az 1908 évi I-ső osztályu ker. adó kivétési lajstrom az 1883 évi 44-ik t.-cikk vonatkozó §§ ai értelmében előre történt kihirdetés után a városi adóhivatalnál 8 napon át vagyis folyó évi április 1-től 8-ig bezárólag a városi adóhivatalnál közszemlére kitétetett, a hol is a hivatalos órák alatt észrevételek és felszólamlások megtehetése végett bárki által megtekinthető.

Zalaegerszezen, 1908 évi március 30-án.

Fülöp, h. polgármester.

Hírek.

Városi közgyűlés. Zalaegerszeg város képviselő-testülete mult szerdán, április 1-én délután 4 órakor Fülöp József h. polgármester elnöklése alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a következő ügyek kerültek tárgyalás alá. Az ugynevezett »Fehérképi« vendéglőnek bérbeadására vonatkozó szerződés felolvasatván, helyben hagyatott. — Péntek József és Badies István városi rendőrök szolgálati idejét a képviselőtestület megállapította. Tót Józsefné született Timár Mária és Lóvy József illetőségi ügyében hozott a közgyűlés határozatot.

Társas ebéd. Hertelendy Ferenc főrendiházi tag a Gazdasági Egyesület elnöki tisztét mint temesi főispán is megtartotta s főispáni székébe történt beiktatása után a mult héten vett részt először az egyesület gyűlésén. Ez alkalommal az egyesület tagjai társasbédre jöttek össze a Kaszinóban, hogy az elnök iránt táplált tiszteletüknek kifejezést adjanak. Ebéd alatt Árvay Lajos alispán lendületes beszédben éltette Hertelendy Ferencet, aki vármegyéjének s a gazdatársadalomnak érdekeit annyira szívén viseli, hogy a Gazdasági Egyesület vezetésének munkáját a jövőre is magára vette. — Hertelendy Ferenc megköszönve a gazdáknak tapasztalt szeretetét, munkásságát a jövőre is felajánlja Zalavármegye gazdasági érdekeinek szolgálatára s élteti Bosnyák Gézát, az egyesület új alelnökét, akiben a G. E. vezetősége kiváló és agilis munkatársat nyert. — Bosnyák Géza a magyar gazdatársadalom összetartására, a közszellem megerősödésére emelt poharat s éltette Zalavármegye gazdaközönségét.

Az Irodalmi Kör mult vasárnap szabad liceumi előadása a házinyul tenyésztés jelentőségéről szolt.

BITUMINA

BITUMINÁVAL fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen.

BITUMINA RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE IS KIVÁLÓAN ALKALMAS.

Csakis védjeggyel ellátott tekercseket fogadjunk el.

Gyári főraktár Zalaegerszeg és vidéke részére: BREINER BENŐ fakeskedésében ZALAEGERSEGEN.

tetőfedőanyag

Andrásovich Gézának tanulságos értekezését a szerző helyett, ki közbejött akadályok miatt nem jelenhetett meg, Urbanek Károly dr. titkár olvasta fel s bemutatott egyúttal a házinyul tenyésztésére alkalmas ketrecmintát s néhány kidolgozott házinyul prémet. Az érdeklődők között továbbá kiosztotta Andrásovich Gézának a házinyul-tenyésztésről szóló gazdagon illusztrált népies munkáját. — Ma d. u. 3 és 1/2 órakor lesz a főgimnáziumban az utolsó előadás. Hantke Emil pénzügyi fogalmazó lapunk jeles munkatársa tart felolvasást: »Korunk irányító eszméinek hatása az irodalomra« címen.

Jelölés a közigazgatási bizottságba. A novai járás törvényhatósági bizottsági tagjai a közigazgatási bizottságban megüresedett egyik helyre Stádel János tárnoki földbirtokost öhajják megválasztani s mellette foglalnak állást. A törvényhatósági bizottság összes tagjait körlevélben kérték fel, hogy Stádel János megválasztását támogassák. — J6 helyről vett értesülésünk szerint a közigazgatási bizottságban megüresedett két hely betöltésének megbeszélése céljából a vármegye vezető férfiai értekezletet fognak tartani.

Esküvő. Korein Viktor, a zalaegerszegi „Kalap király“ című jóhirű üzlet tulajdonosa, ma tartja esküvőjét Grünvald Irmus kisasszonnyal.

Gyermeknap. Légrad nagyközség polgári egylete, az országos gyermekvédő liga felkérése folytán, f. hó 2-án egyleti helyiségeiben, ugy anyagi, mint erkölcsi tekintetben igen szépen sikerült gyermeknapot rendezett, egy kis ünneppel kapcsolatban.

Az ünnepély, amelyen a helybeli és vidéki intelligencia szép számmal volt képviselve, este 8 1/2 órakor Kováts Gyula egyleti elnök megnyitó beszédével vette kezdetét, amely után Kováts Lenke és Kováts Ilonka urleányok szavalata, Fábian Gyula plébános alkalmi felolvasása és végül fentebb írt hölgyek — ifju Goldschmied József ur hegedű kísérete mellett — előadott zamatos dalai szolgáltatták az ünnepi programot. A műsorszámokat sokszoros taps kísérte.

A műsort »Tombola« játék követte, amelynek 60 darabnál több nyeresémi tárgyait, nemes szívű hölgyek és urak ajándékozták a magasztos célra. Az adakozóknak s az ünnepélyen szereplőknek az egylet ez uton is legmelegebb köszönetét fejezi ki, a szegény elhagyott árva gyermekek nevében, akiknek segélyezésére fog a befolyt 80 K jövedelem az országos gyermekvédő liga rendelkezésére bocsájtatni.

Tombola tárgyakat ajándékoztak: Mikler Gyözőné, Bors Györgyné, Stefaneum zárdá nővérei, Fábian Gyula, Grósz Dávidné, idősb Weisz Vilmosné, ifj. Weisz Vilmosné, Herzer Mórné, Herzer Jakab, Horváth Gabriella, Friedfeld Henrikné, Goldschmied Fülöpne, Pick Edéné, Lyubics Károlyné, Kasztl Gézáné, dr Kaiser József, Goldschmied Szidónia, Küntzel Károlyné, Auer Károlyné, Misner Gyuláné, Grünfeld József, Lausch Lipót, özv. Herzer Józsefné, Draskovich Lajosné, özv. Szilágyi Gyuláné, özv. Haller Istvánné, Ferenczy Kázmérné, Kováts Gyuláné, Gellén Arthur, Malovecz Gyula, Goricsanez Györgyné, Singelperger János, Neusinger Béláné, Leszlauer Gyula, Salamon Istvánné, Oszton Lajosné, Weisz Izraelné és Wortmann Vilmos.

Női kereskedelmi tanfolyam. A zalaegerszegi állami felső kereskedelmi iskolával kapcsolatosan engedélyezett női kereskedelmi tanfolyam kello számú jelentkező hiányában a folyó tanévben nem nyílt meg.

A tanfolyam szervezését, ha legalább 30 tanuló vesz benne részt, a vallás- és közoktatásügyi miniszter esetéről-esetre engedélyezi. Hogy az igazgatóság a jövő 1908/9-iki tanévre a tanfolyam engedélyezését idejében kérelmezhesse, előre kell tudnia, kik szándékoznak abban résztvenni. Ez okból felkéri az érdekelteket, sziveskedjenek minél előbb, legkésőbb azonban május

1-ig a felső kereskedelmi iskola igazgatóságánál jelentkezni, illetőleg a részvételre való szándékukat ott bejelenteni.

A jelentkezés semmi kötelezettséggel nem jár. A női kereskedelmi tanfolyam célja: azon kereskedelmi szak és irodai főbb ismeretek, valamint gyakorlati ügyességek elsajátítása, a melyekre az életben a nőnek akár mint könyvvivőnek, pénztárnoknak, levelezőnek s egyéb alkalmazottnak, akár mint a család tagjának az apa vagy férj helyettesítése alkalmával, vagy a háztartásban szüksége van.

A női kereskedelmi tanfolyam szeptembertől júniusig tart. A tanfolyamba oly növendékek vétetnek fel, kik a polgári vagy felsőbb leányiskola negyedik, vagy a felső leányiskola második osztályát sikerrel végezték, avagy megfelelő előképzettségüket a magyar nyelvből, számtanból és földrajzból felvételi vizsgálatokkal igazolják.

A tanfolyam növendékei állandóan női felügyelet alatt állanak. A beírások július 3. és szeptember 3. első napjain lesznek a felső kereskedelmi iskola igazgatóságánál. A beírási díj 10 K, az évi tandíj 100 K, mely utóbbi évnegyedenként egyenlő részletekben előre fizetendő.

Gyászhr. Rieger József, a Szent Benedekrend zalavári tisztartója 74 éves korában meghalt. Köztisztelőben álló férfiú volt, aki hosszú évtizedeken át vezette a rend zalavármegyei gazdaságait kiváló szakértelemmel. Nagy részvét mellett temették el Zalaváron. Az elhunytban Árvay Lajos, Zalavármegye alispánja sógorát gyászolja.

A választási törvény reformja. A belügyminisztériumban már régóta dolgoznak az új választási törvény tervezetén, most gyűjtik az adatokat a kerületek új beosztására vonatkozólag. A miniszter legutóbb a járáások székhelyeiről, azok népességéről, a községek számáról s a községeknek egymástól való távolságáról kért kimutatást az alispánoktól. Ugy látszik, hogy a községeknek való szavazás tervét végleg eljuttették s a választás kisebb nagyobb körletek, esetleg jegyzőségek székhelyein fog történni.

Gyümölcsészeti tanfolyam. A keszthelyi gyümölcsészeti tanfolyamon a következő tanítók vettek részt: Bartl József Sopron (Sopron), Cziznek István Ráckanizsa (Zala), Cseppan Ágost Drahóc (Nyitra), Frazon Ferenc Bajmok (Bács), Gaál József Zajta (Szatmár), Hofmeister Béla Körmen (Vas), Jankovits Győző Csoltó (Gömör), Katicus Vilmos Ilonca (Bereg), Keve J. Béla Szakálháza (Temes), Kolloszay László Nyirbátor (Szabolcs), Köllöd András Pomogy (Moson), Kövér Kálmán, Mezey Béla Sásd (Baranya), Récey Ferenc Szenyér (Somogym.), Rehorovszky Rezső Nagykeresnye (Bars), Sostaries Elek Horváthársos (Vasm.), Szentpéteri Pál Pátroha (Szabolcs), Simoncsics László Daruvár (Slavonia), Szalai Károly Alberti (Pest m.) és Szolár Béla (Somogyegye.)

Szőlővessző adományozás. A földmivelési miniszter Keszthelyvidéki Gazdakörnek, gróf Batthyány Pál főispán felterjesztésével s gróf Batthyány József orsz. képviselő személyes közbenjárásával támogatott kérelem folytán, 140.000 drb. szőlővesszőt utalványozott.

Badaacsony és Tördemicz. A balatonparti vasút egyik állomása Tördemiczen lesz. A tördemicziek azonban nem elégedtek meg azzal, hogy az állomás címe csak egyszerűen a község neve legyen, hanem előnévre vágytak s kieszközlötték az állomás részére a Badaacsony—Tördemicz elnevezést. A predikátum pedig érthető okokból nem tetszik Badaacsony hegyközségnek, amely az ellen közgyűlésén tiltakozott is. A badaacsonyi szőlőbirtokosok attól tartanak, hogy az állomás kettős neve megtévesztésekre adhat okot és esetleg megárhathatna a badaacsonyi borok hírnevének, amennyiben badaacsonyi elnevezés alatt más származású borok is kerülhetnek forgalomba.

A sümegi Ramazetter szobrot átadták. Haraszti József éreöntődéje elkészült a sümegi Ramazetter szobor főalakjával, azt mult hó végén Sümegre szállította, a hol a kiküldött bizottság részletesen megsejmelte és miután kifogástalannak találta, át is vette. A szobor leleplezésének határidejét május 10-ére tűzte ki a bizottság, amely nap összesik a város jóltevőjének, Ramazetter Vincének elhalálása 30-ik évfordulójával. Nagy ünnepség keretében történik majd meg a szobor leleplezés, mert a bizottság, ugy halljuk impozáns keretet szándékozik az ünnepségnek adni.

Helyreigazítás. Mult heti számunkban az izr. aggpolda alap javára kimutatott 100 korona adományozója Stern Sára urnő Bécsből, nem Stern Bernát, hanem néh lovag Stern Lipót özvegye, a mit készséggel igazítunk ezuttal helyre.

Hány választó van Zalaegerszegen. Az országgyűlési képviselő választóknak 1909 évre érvényes névjegyzékét f. hó 2-án igazították ki nálunk. Az 1908 évi névjegyzékben 883 választó volt fölvéve. Időközben elhalt, elköltözött 61, letelepedés után szaporodás 61, így tehát összesen 883 választó vétetett ismét föl.

A magyar címer és a Hymnus szövege az iskolákban. Apponyi Albert gróf a hazaszeretet ébrentartására és a nemzeti egységhez való ragaszkodás megszilárdítására elrendelte, hogy az összes elemi népiskolákban a magyar címer alatt a Hymnus szövege annak hangjegyeivel együtt kifüggesztessék.

„Urleány.“ Nemrégiben a »Zalamegye«-ben egyik versemben ezt a kifejezést használtam: „Urleány én nem vagyok“. Mivel több oldalról ez félreértést okozott, ezuttal kijelentem, hogy annak a kifejezésnek az éle nem az uri osztály ellen van irányítva, hanem a mai társadalmi felfogásra, amely az „urleány“ szó használatával siet különbségeket tenni urleány meg nem urleány között. Ilyen társadalmi megkülönböztetés hangoztatása éppen nem lehet helyes.

„Mert a leánynak rangfokozata

Csak az erény, az ész, a báj, a szépség

S ez minthogy mind az ég ajándéka,

Legősből és legigazabb nemesség., mondja

Szigligeti. — Zalaegerszeg, 908. márc. 29.

Láng A. József, főgimn. tanár.

Gyenge legénység. Alsólendváról írják, hogy a sorozó bizottság egyetlen egy városi legényt sem tartott alkalmasnak a katonai szolgálatra. Biz ez nagy szegénységi bizonyítvány egy akkora községre nézve, mint Alsólendva. Ugy látszik, a degeneráció általános okai mellett még helyi okok is közrehatnak abban, hogy az ifjuság egyre satnyul s hovatovább fegyverfogásra teljesen képtelenné válik. Annál feltűnőbb az alsólendvai eset, mert a vármegye több sorozó járásában kiválóan derék fiuk kerültek sor alá. A zalaegerszegi járásban például a felhívottak egy harmad része katonának való legény volt.

Salonkavadászat. A salonka szezonjának ide s tova vége lesz. Az érdekes maútr elvonul a Kárpátokba fészkelni. Már amit a vadászok meghagytak belőlük. — Mert a vonulás ideje alatt szólt a puska mindenfelé, ahol a salonkák keresztülhuztak. Ninos vadász, aki a salonkázásból, ebből az érdekes vadászból ki ne venné a részét. Ezidén a salonka vadászat nálunk elég jól sikerült. A vármegye több pontján feltűnően sok volt a vonuló madár. Az alsólendvai járásban volt legnagyobb az eredmény. Kiválóan sikerült a vadászat Palinán, ahol egy nap 29 salonka került terítékre.

Az iszákosság ellen. Ugy látszik, hogy a terjedő alkoholizmus ellen a kormány erélyesen kíván fellépni s nem fogja ellenezni a koresmák vasárnap bezárását. Erre mutat a belügyminiszternek az a körrendelete, amelyben felhívja az ország összes törvényhatóságait, hogy a nép körében egyre terjedő iszákosság ellen a leghatározottabb

Sirolin

Emeli az étvágyat és a trácsóit, megemeli a hőmérsékletet, erősíti az érkeket.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen szüntalanánán és orvos által naponta ajánlva.

Mindmennyi tünetet utána azonnal is kiindulnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájce)

„Roche“

Készítve orvos által naponta ajánlva.

eszközökkel lépjenek fel és saját hatáskörükben is léptessék életbe mindama szabályokat, amelyek az iszákosság terjedésének gátat vetnek. Felhívja a miniszter a törvényhatóságokat, hogy különösen a koresmák ellen lépjenek fel szigorubb eszközökkel és lehetőleg léptessék életbe a vasárnapi munkaszünetet a koresmákra nézve is.

Alapszabály jóváhagyása. A zalaegerszegi testgyakorló kör alapszabályai a belügyminiszteriumtól jóváhagyva leérkeztek.

Gyilkosság. A Murakeresztur mellett elhúzódo vasuti töltésen Murakeresztur és Légrad között egy borzaimasan összeroncsolt hullát találtak. A vonat a fejét, mellét és a lábszárait irtózatossan összeroncsolta a szerencsétlen embernek, akiben felismerték Fura János kereszturi jómódu gazdát. A csendőrök átvizgálták a holttestet és feltűnt nekik, hogy a hulla zsebeiben egyetlen fillért sem találtak. Megindították a nyomozást és kihallgatták a szerencsétlen ember családját. Fura hozzátartozói azt vallották, hogy a rettenetes halállal kimúlt embernél akkor, amikor otthonról dolgai elintézésére eltávozott, nagyobb összegű pénz volt. Ezen közben a gazdálkodó holttestét fölbontolták és a törvényszéki boncolás kiderítette, hogy Fura Jánost nem a vonat kerekai ölték meg. Amikor testét a vonat kerekai szétroncsolták, már akkor nem volt benne élet. Furát előbb megfojtották és csak azután holtan tették a sinekre. A csendőrök erre széleskörű nyomozást indítottak és rájöttek arra, hogy a gyilkosság estéjén Fura néhány somogyi emberrel ivott együtt, akikkel együtt is távoztak a kereszturi koresmából. Késégtelen tehát, hogy Furát az a néhány somogyi ember ölte meg és rabolta ki, akikkel a gyilkosságot megelőzőleg együtt ivott. A rablógyilkosokat vármegyeszerte keresik a csendőrök.

Vasuti tolvaj. A zalaegerszegi vasuti állomáson egy kocsiiban marhabőrök vártak az elszállításra. Valaki éjnek idején egy bőrt elemelt, de nem tudta messze vinni s a vasut mellett levő pajtában rejtette el, ahol megtalálták.

Hűtlen barátó. Szabó Katalin és Pető Mária zalaegerszegi cselédleányok jó barátságban éltek egymással s Pető Mária arra használta fel a barátságot, hogy Katalin leányzónak ruháit elloplja. Pető Márit feljelentették.

Tűzoltók megjutalmazása. Dervarics Lajos zalaegerszegi kereskedő, a nála mult március hó 21-én reggel történt pincetüznél közreműködött önk. tűzoltók megjutalmazására 40 koronát adományozott, mely összeg az illető köztűzoltók közt egyenlő arányban szétosztott.

Egy veszedelmes tolvaj. A mult hó 21-én özv. Cserey Lászlóné kaszaházi lakos istábjából több darab ruhanemű és ugyanazon éjjel Mándler József ságori lakos kamrájából két hizott lud veszett el. A tolvaj ugylátszik nem tudta a zsákmányt magával vinni, mert azt a kaszaházi hid alá rejtette el, ahol Csepregi István zalaegerszegi cipész inas véletlenül rájuk bukkant. Az inas gyerek és egy ságori asszony az uton találkoztak egy 40 év körüli nővel, aki hamarosan elsiert. Ezen a nyomon indultak el a zalaegerszegi csendőrök, akiket a jelek Halastó vármegyei községbe vezettek. Varga István halastói kanásznál szohott tartózkodni Németh Éva, egy gyanus asszony, aki a csendőrök látára futásnak eredt, de elcsipték s vallatásra fogták. Az asszony eleinte tagadt, de amikor a házkutatás rengeteg bűnjelet hozott napfényre, bevallotta a bűneit. A kanász háza valóságos magazin volt. A csendőrök találtak ott szappant, ruhaneműt, pokrócokat, kendőket, kávét, cukrot, kávé bögréket, egyéb edényeket, asztalterítőt és sok egyéb holmit. Németh Éva hivatásos tolvaj, akire hamarosan körülbelül harminc rendbeli lopás bizonyult rá. Természetes a rengeteg szárnyasnak, amit Németh Éva összelopkodott, már nyoma sem volt. A kanász és kilenc gyermeke jól éltek a szarka után, aki a lakás fejében táplálta őket. Egyébként a kanász csendes társa volt az asszonynak s lopni is eljárogatott vele. Zalaegerszegtől Körmenig, onnét Vasvárig parttyáztak s mindent elvittek, amit megcsíphetek. Legutóbb Ebenspanger Rozsó körmenői kereskedő, Mándler Mór andráshidai koresmárost, a körmenői Korona szállodát, Kiss Antalné balahidvári lakost, Mitl Gyula vasvári kereskedőt, Hilmayer Mór, Lévi Ignác és Herlinger Herman körmenői lakosokat, Veleff József vasvári koresmárost, stb. lopták meg. Németh

Éva megrogzott tolvaj s már három ízben 10 évet ült a fegyházban. Varga István kanász szintén jeles férfi. 17 éves leánya uri háznál szolgált, kikémlelte a terepet s értesítette az otthonvalókat: mit lehet lopni. Így tett Lőwiéknél is Körmenen, ahol az apa és cinkostársa egy sötét éjszakán meg is jelentek és kiürítették az ólat. Németh Évát tegnap átadták a zalaegerszegi kir. ügyészségnek.

A sümegi gazdakör. A földmivélsügyi m. kir. miniszter a Sümeg vidéki gazdakörnek a folyó évre 800 korona államsegélyt adományozott.

Uj csendőrlaktanya. Letenye községben, az ott elhelyezett csendőrőrs részére új laktanyát építenek. Az árlejtési hirdetést most tették közzé.

Vasuti előmunkálati engedély. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter Fábrián Lajos vállalkozó mérnök, budapesti lakosnak a m. kir. államvasutak Somlyóvásárhely megállóhely vagy Deveser állomásától kiindulva a dunántúli h. é. vasutak Sümeg vagy Ukk állomásáig vezetendő h. é. vasut vonaira meghosszabbított előmunkálati engedélyt további egy évre megadta.

Agyonütötte a fa. Schmed János füzvölgyi gazdaember a sormási erdőre ment József nevű fiával fát vágni. A két munkás egymás után döntögette le a fákat minden baj nélkül; azonban mikor egy nagy terebélyes fa kidöntésével foglalkoztak, ez olyan szerencsétlenül dőlt el, hogy egyik ágával a fiura esett és ezt agyonütötte. A szegény fiu ott a helyszínén meghalt. A megrémült apának még volt annyi lelki ereje, hogy a fiának holttestét szekerére rakta s haza szállította Füzvölgyre, a hol a lakosság nagy részvétele mellett temették el.

Mulatság közben. Gyürki József zalaegerszegi péksegéd a vasárnapi szabad idő alatt egy kis mulatságot csapott. — Összejött ismerőseivel, barátaival s itták a hegy levét. — Estefél már egy kissé ködös lett a világ s a mulatozók jókedve folytonosan fokozódott. Jó kis mulatság volt, nem is történt semmi különös eset, csak Gyürki órája és láncá veszett el ismeretlen tettes kezén.

Öngyilkosság. Jó gazda hirében állott Keller Pál eszmadia mester Tapolezán. Jól ment a sora, a mig szorgalmasan utána látott becsületes, kenyeret adó mesterségének. Azonban fordult a világ s Keller gyakrabban el ellátogatott a koresmába, meg a pálinkás boltba, idejének javarészt ezekben töltötte és nem ritkán pityókos állapotban bandukolt az utcákon. Ezért megrendelői egymás után elmaradtak, mert nem tudta őket rendesen kiszolgálni. És mikor a nélkülözés, a nyomor kezdett az ajtón kopogtatni, akkor Kellert elfogta a kétségbeesés és nem lévén elég erkölcsi ereje a szerencsétlenséggel szembeállni, lakásán felakasztotta magát. Mikorra észrevették már halott volt.

Időjárás. Hideg, szeles, szeszélyes időjárással kezdődött a mult hét. Hideg eső esett, amely közé hópelyhek is vegyültek, majd északi szél kerekedett, amely valóságos orkánná fajult. A hőmérő reggel + 1 R. fokot mutatott. Pénteken kiderült s bár hideg volt, de a felhők elvonultak és délután már enyhén sütött a nap. A tavasz eddig a lehető legkellemetlenebb volt s a sok csapadék és hideg idő a tavaszi munkálatokat is hátráltatta.

Vendéglő bérbeadás. Zalaegerszeg város tulajdonát képező ugynevezett „Fehérképi vendéglő” március 31-én nyilvános szóbeli árverésen Bereczky Emilia körmenői lakosnak, mint legtöbbet ígérőknek 2400 koronáért bérbe adatott.

Első Leánykiházásító egyesület mint szövetkezet Gyermek és életbiztosító intézet március hó 29-én tartotta ezen intézet 45-ik közgyűlését Schwarz Ármu elnöklése és a számosan megjelent tagok élénk részvétele mellett. A jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldettek Beer Henrik és Blazek J. Antal urak. A jelentésből kitűnik, hogy az elmúlt esztendőben a kereseti és üzleti tevékenység minden terén uralkodott sulyos viszonyok dacára az 1907 évben is a rendes üzletmenet a legjobb sikerrel járt. A díjbevétel 3.181.953 K 55 f. volt és az 1906 évvel szemben 232, 053 K 04 fillérrel emelkedett, szintugy a többi bevételi tételek tetemes emelkedést tüntetnek fel. Esedékesé vált biztosítási összeg címen 1.227.412 K 80 f. fizettetett ki, 148.632 K. 91 fillérrel több, mint 1906-ban. Új biztosítás az elmúlt esztendőben 22.594.730 korona összegben nyújtott be, amelyekből 19.339.960 K a

biztosításra elfogadtatt, mig 3.254.800 K összegű elutasított. A rendes üzleti kezelés feleslegé 65.217 K 92 f. amely a közgyűlés határozatához képest ugyancsak az 1907. dec. 31-én fennállott alacsony árfolyamok által eredményezett különbözet kiegyenlítésére fordított. A díjtartalék az előző évvel szemben 1.185.650 K 35 fillérnyi emelkedésben részesül s jelenleg 13.721.535 K 22 f. A jutalékfelemelési tartalék 541.980 K 58 fillérrel zárul és a külön tartalék, beleértve a biztosítási aiapot 478.185 K 24 fillérrel szerepel. A hivatalnoki nyugdíjalap 266.545 K 72 fillér és 35.821 K 69 fillérnyi emelkedést mutat. A hivatalnokok aggkoru ellátásának fontosságára való tekintettel 6000 K. szavaztatott meg a hivatalnoki nyugdíjalapnak. A mérleg végösszege 15.121.577 K 14 fillér, melynek vagyoni oldala kizárólag reális értékekből és könnyen értékesíthető befektetésekből áll. A felmentvény megadása után a felügyelőbizottsági tagok egyhangulag újból megválasztattak. Eszláry Sándor szövetkezeti tag indítványára az igazgatóságnak, jelesen Schwarz Ármu elnöknek és Kohn Arnold vezérigazgatónak elismerést és köszönetet szavaz a közgyűlés.

Foulard - és „Hennebeg”
Nyers Bast- selyem 75 kr.-tól
Chiné - feljebb bérmentve és
Skót - vámmentesen. Minta
postafordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
an Seidenfabrikt. Hennenberg in Zürich.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 100 kilogrammonként

	minőség szerint	100 kg-ig	kor. 100
búza		10-90	—
rozs		9-80	—
árpa		7-75	—
zab		8—	—
kukorica		7—	—

Nyilt tér.*)

NESTLÉ

GYERMEKLISZTJE

csecsemők, lábbadozók,
gyomorbaajosok részére

A legjobb alpesi tejet tartalmazza
Gyermekápolásról ismertül a legújabb hírlapban: NESTLÉ

Bécs I. Biberstrasse 11.

NYILATKOZAT.

Dr. Chilkó Sándor alsólendvai ügyvéd kenyérrigységéből embertelen és undorító hajszát indított ellenem.

Olyan eljárással, mely példátlan és mely az ügyvédi tisztesség fogalmával nem egyeztethető össze, sikerült ellenem vádatat kohlolnia, melyek alapján öt följelentésben huszonkét esetben elkövetett sikkasztással, hamisítással és egyéb büncselekménnyel vádol. Hogy e vádak ocsmányul hazugak és alaptalanok, az kitűnik abból, hogy a kir. ügyészség eddig közülmé tizennyolceal már foglalkozott és mind a tizennyole esetben az eljárást ellenem megszüntette, a még fennálló négy vádra vonatkozólag pedig olyan bizonyítékokkal rendelkezem, melyek kétségtelenné teszik, hogy ezek is csupán Chilkó aljas kohlományai. Ezenkívül egy irástudatlan ember neve alatt durva hírlapi támadást intéztem ellenem, amiért most ő van vád alá helyezve.

A dolog minden ismerője tudja, hogy ebben az esetben egy kenyérrigység és hazug ember nevével hajszájáról van szó. Az is kétségtelen, hogy nekem, ki a vádolt eszelekményekben teljesen ártatlan vagyok, semmi bajom sem történhet. Azt meg kijelentem, hogy ha egyszer elintéződnék

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Vadászok figyelmébe!!

A vadászati szünidő alkalmával elvállalom a fegyverek szakszerű javítását, barnítását, valamint átalakításokat.

Kerékpárosok figyelmébe!

Raktáron új és jól javított **kerékpárok**, valamint hozzá mindennemű alkatrészek.

Raktáron varrógépek, vadász-fegyverek, gramfonok (beszélőgépek), takaréktűzhelyek, villanycsengő felszerelésekből és mindennemű **diszmu-lakatos** munkák.

Horváth Imre

kereskedő műlakatos és fegyverműves
Zalaegerszegen.

Alulírott urodalmi főbernökség petesházai gazdaságában a f. évi legeltetési időnyre csikókat vállal.

Érdeklődőknek készséggel ad részletes felvilágosítást az

urodalmi főbernökség
Alsólendván.

Eladó

a Szeglet-utca 2. sz. a. ház igen kedvező fizetési feltételek mellett. Bővebbet

VAJDA EMILNÉ
ZALAEGERSZEGEN.

Védjegy:

„Morgony”

A Liniment. Capsici comp.
a Morgony-Pain-Expeller patika

egy régióknak bizonyított házi szer, mely már több mint 30 év óta legjobb fájdalom-össillapító szernek bizonyult kézvezetők, csúszól és meghűtéseknél bedörzsolés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Morgony” védjeggyel és a Richter orvosi gyárral ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 50 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és üvegszálván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszerár
az „Arany oroszlánban”, Prágában.
Ellenkezes utca 5. sz. Minden napi csőkeletés.

Eladó

Gazdaságom felosztása miatt az összes gazdasági holt felszerelések, u. m. **gépek, ekék, szekerek, lószerszámok** stb. mind a legjobb karban **eladók.**

Id. Thassy Imre

Zalaövő, vasúti állomás.

Magán építő iparos iskola,

előkészítő tanfolyam, kőműves, ács, kőfaragó és építőmesteri vizsgához biztos sikerrel. Vázlatok, tervezések, felülvizsgálások, becslések és statisztikai számításokkal elfogad

Vági József

műépítész igazgató.

VIII. ker. Baross-tér, 17. sz. Budapest.

Értesítés.

Alulírott tisztelettel értesítem az építető közönséget, hogy Budapest a felsőbb ipariskolát elvégeztem, a kereskedelmi m. kir. miniszterium rendelete alapján Budapest megkezdett vizsgálaton 930/908. sz. bizonyítványt nyertem, ennél fogva ezentul vállalatimat, mint önálló mester fogom vezetni. Elvállalom bármiféle építési munkákat a legkisebbtől a legmagasabb építményekig.

A kőműves és ács mesteri vizsgára hat hét alatt biztos sikerrel előkészíték.

Tisztelettel kérem az építető közönség szives megbízásait és pártfogását.

Tisztelettel maradok

Bölcsföldy F. János

képesített kőművesmester és építési vállalkozó
Zalaegerszegen.

Sangerhauseni gépgyár részv. társaság

vasöntöde, gép- és rézműgyár

Budapest, V. Csáky-utca 3.

Special gépgyár.

szeszgyárak és szeszfinomítók
élesztőgyárak
keményítő- syrup- és dextrin-
gyárak

teljes gépészeti berendezése.

Átalakít meglévő gyártelepeket és szállít minden egyes gépet

és készületet külön-külön is.

Nemzetközi szeszértékesítő és erjesztőipar kiállítás Bécs, 1904.

Nagy állami érem. — Legnagyobb kitüntetés.

A KI SZÉP

AKAR LENNI,

ARADI IBOLYA-CRÉMÉT,

használja egyedül

a **Hajós-féle**

mert a világ minden részéről jövő hála-
íratok legjobban bizonyítják, hogy

ennél jobb szépítőszert nem létezik.

Szeplő, májfolt, bibircs, bőrvörösséget

és mindennemű arctisztatlanságot varázsszerű gyorsan eltüntet.

Ára egy tégelynek 1 korona.

Vigyázat: Csakis Hajós-féle aradi készítményeket tessék kérni és elfogadni.

Kapható a készítőnél: **HAJÓS ÁRPÁD** gyógyszerárban, **ARAD.**

Főraktár: Budapest Török József gyógyszerárban, Király-utca 12. szám.

Zalaegerszegen: **GÁSPÁR GÉZA** illatszerüzletében, továbbá minden gyógyszerár, illatszerüzlet és drogériában.

Meghívó.

A zalaegerszegi izr. hitközség évi rendes közgyűlését

1908. évi ápril. hó 12-én vasárnap délután 2 órakor

a felső kereskedelmi iskola nagytermében fogja megtartani, melyre a hitközség tagjai ezennel tisztelettel meghívottnak.

Zalaegerszeg, 1908. ápr. 1.

Schlesinger Ármin Boschán Gyula
hitk. titkár. hitk. elnök.

TÁRGYSOROZAT:

1. Két jegyzőkönyv hitelesítő kiküldése.
2. Az előjáróság évi jelentésének tárgyalása.
3. A számvizsgáló bizottság évi jelentésének tárgyalása.
4. A zárszámadások tárgyalása.
5. Az adókövető bizottság 21 tagjának választása.
6. A számvizsgáló bizottság 5 tagjának választása.

Szőlőoltványok.

Fajtiszta Ripária-Portális alanyon oltott elsőrendű duggyökéretű, oltványokat felelősség mellett szállítok — következő fajokban:

Borfajok: Erdei, Olasz-Rizling, Kövidinka, Nemes Kadarka, Furmint, Slankamenka, Burgund, Oporto, Mézes-fehér, Karbenet, Sárféher, Ezerjő, Mirkovácsi, Muskotály.

Csemegefajok: fehér és piros Chasselas, Passatuti.

1000 darab sima zöldoltvány	80 K
1000 „ gyökeres I. osztály, 2 éves	180 „
1000 „ „ II. osztály	140 „
1000 „ sima Ripária-Portális I. oszt.	16 „
1000 „ „ II. oszt.	9 „
1000 „ gyökeres I. oszt.	30 „
1000 „ „ II. oszt.	18 „
1000 „ fásoltvány I. oszt.	200 „
1000 „ „ II. oszt.	140 „

Tavaszi szállításra is elfogadok már most rendelést. Előlegül az ár egynegyed részét beküldeni sziveskedjék.

Bort a legjobb minőségben napi ár szerint szállítok.

Tisztelettel

Sárkány József
Gyöngyös, (Hevesm.)

NOXIN

A
LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

NOXIN

A szabadalmazott
KULCSCSAL.

Minden jobb üzletben kapható.

HOCHSINGER TESTVÉREK
BUDAPEST.

Meghívó.

A zalaegerszegi Chewrakodisa Szentegylet évi rendes közgyűlését

1908. évi ápr. hó 12-én vasárnap délután 2 órakor

a hitközség közgyűlése után a felső kereskedelmi iskola nagytermében fogja megtartani, melyre a Szentegylet tagjai ezennel tisztelettel meghívottnak.

Zalaegerszeg, 1908. ápr. 1.

Schlesinger Armin Rosenberg Zsigmond
sztegyel. titkár. sztegyel. elnök.

TÁRGYSOROZAT:

1. Három jegyzőkönyv hitelesítő kiküldése.
2. Évi jelentés tárgyalása.
3. A zárszámadások tárgyalása.
4. Felmentvény megadása az 1907. évi ügyvezetés tekintetében.
5. Két számvizsgáló választása.
6. Az 1908. évi költségvetés megállapítása.
7. Az aggápolda alap tulajdonát képező ingatlanra vonatkozó előterjesztés.
8. A sárkert kerítés kibővítésére vonatkozó előterjesztés.
9. Netáni indítványok.
10. Új tagok jelentkezése és fölvétele.

T. c.

Szives figyelmébe ajánljuk a n. é. közönségnek, minden néven nevezendő régi kályhák átalakítási munkálatát, vala- „REFORM“ fatüzelésre alakítandó kályhákat, legcélszerűbben a tavasz mentén eszközöltetni.

Megjegyzésül felhozzuk, hogy a legegészségesebb és legtisztább otthont esakis az ismert szab. „REFORM“ fatüzeléses kályhák szolgáltatják.

Kiváló tisztelettel

HARDTMUTH L. és C.

Budapest, VI., Andrassy-ut 6. sz.

Keil-lakk

legkiválóbb mázolószer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér »Glazur« fénymáz 90 f.

Keil-féle arany-fénymáz képereteknek 40 f.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók: Ján Ferenc cégnél Zalaegerszegen.
Molnár Ignác cégnél Keszthelyen.

Eladó,

tenyésztési célokra

50 nagyon szép kifejlett toklyó ramboulier kos.

Szily Kálmán

Morgány-puszta, up. Gelse.

Az ollári urodalom vadászati joga 1908 évi április 1-től 1908 évi október 31-ig bérbeadó.

A vadászat akár egyben, akár majorok szerint bérbevehető, esetleg bizonyos területeken a vadászat többek által meghatározott bér ellenében is gyakorolható.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Engel Pál

urod. bérelő Ollár.

Eladó

a Kossuth Lajos-utca 24. sz. ház és egy Wlassics-utcai házrész.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Szőlő-

oltványokat szállít, fajtisztaságért jótállva, legdusabb vá-

lasztékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **Caspari Frigyes,**
Medgyes 111. sz. (Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Hirdetmény.

Zalalövő-Salomvári tejszövetkezet felszámolás alatt álló bejegyzett cég felszámoló bizottsága

ezennel közhírré teszi, hogy a szövetkezet felszámolása a zalaegerszegi kir. törvényszék, mint kereskedelmi bíróság 1639/908. P. sz. végzésével a cégjegyzékbe bevezettetett.

Ennél fogva felhívja mindazokat, akiknek a szövetkezettel szemben követeléseik vannak, hogy ezen igényöket ezen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított 6 hónap alatt a felszámoló bizottságnak annál is inkább bejelentsék, mert ellen esetben követeléseik figyelembe vételét nem fogják.

Megérkeztek

a legújabb tavaszi és nyári férfi-, fiu- és gyermek öltönyök és felöltők, ugyszintén a leg-elegánsabb kalapok és sapkák.

Nagy választék férfi-, női- és gyermekcipőkben.

A legtöbb hazai gyártmány!

Goldner L. áruháza.

2258/1908. tkvi szám.

Hirdetmény.

Karácsonyfa község telekkönyve az urbéri legelő felosztása következtében az 1869. évi 2579. és 1880. évi 20326. számú szabályrendeletekhez képest átalakítatik és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1876: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892: XXIX. tc.-ben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottatik.

E célból az átalakítási előmunkálatok hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1908. évi június hó 2-án fog kezdődni.

Ennél fogva felhívjuk:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netalán észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a felosztott legelőnek telekkönyvi bejegyzése után a téves bevezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. mindazok, akik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

3. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886: XXIX. tc. 15—18. és az 1889: XXXVIII. tc. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezéshez engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményétől is elesnek — és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt, egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, úgy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Zalaegerszeg, 1908. évi március hó 12-én.

Rutich, kir. törvényszéki bír.

Mc Cormick

amerikai aratógép-gyár

igazgatósága és főraktára:

Budapest, V., Alkotmány-utca 12.

Knecht E. John igazgató.

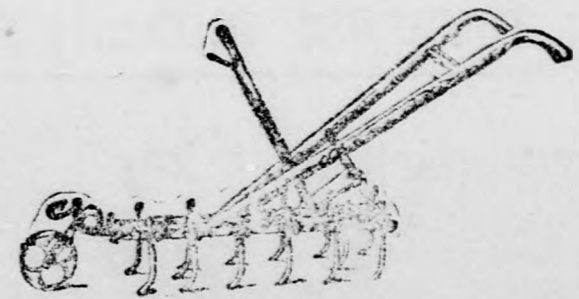
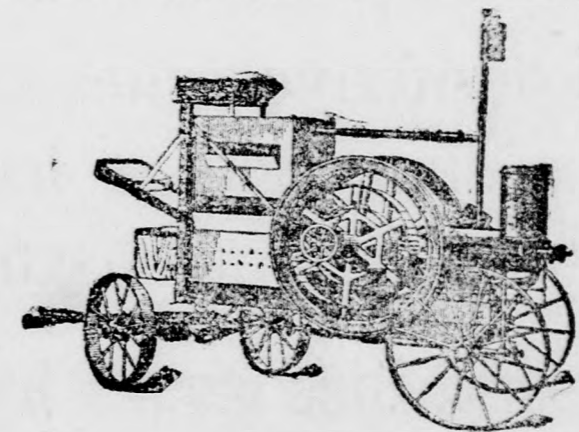
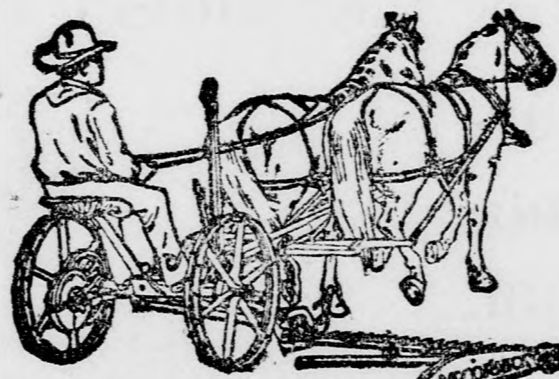
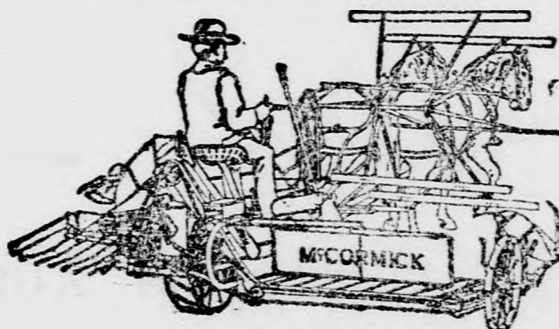
Mc Cormick kévekötő-arató-

gépei és marokrakó-arató-

gépei a magyar viszonyoknak

megfelelően külön lesznek gyártva.

Ez nem üres frázis, hanem tény!

Összes gyártmányainkról szóló képes katalógusunkat kíváncsiakra bérmentve küldjük.

LEOPOLD GYULA

Saját érdekében hírdessen kizárólag

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut

Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyukszemet, borkeményedést azonnal eltávolít a Kaiser-féle **TYUKSZEMHALÁL** ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb sósborszesz az **ERŐ SÓSBORSZESZ** ára 2 K, 1 K és 30 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a **KOSMOS** vágásgépeit és kozmetikai laboratórium. **GYÓR, BAROSS-UT.**

Osmege-konzervek

BARTA-féle erdei gyümölcsbefőttök, lekvár, erüppök, gomba-, hus- és fűszelék-konzervek, nemes borovicskák, — legkiválóbb minőségben szállít — előkelőbb fűszerezés készítésével is.

Felkai Konzervgyár, Barta József
Felka (Szepesmegye). — Kérjen árjegyzéket!

BÉLHURUT

(hasmenés), gyomorgörcs legjobb gyógyszere a BARTA-féle felkai élelmiszer-gyógybor, kapható gyógyszerészeknél 5 üveget 8 k-ért bérmentve szállít előkelőbb fűszerezés készítésével is.

TOKAJI CHINA-VASBOR.

Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 2-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerészeknél. Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvária-ter.

PLATSCHÉK VILMOS

elismert legolcsóbb, legszolidabb **FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza**
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

REVOLI fényképezési és festészeti műtermében
BUDAPEST, VII., RÁKÓCSI-ÚT 30.

készülnek csak elsőrendű művészi kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolatok szelvényre, borsenyra, fóra, elefántcsontra stb. Brass, fűgélék, tü stb., apró üvegfestmények. Porcellánba égetett fényképek sírkövekre stb. Mirel költsék ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTOL GLÜCK

Böbeza 2 kor.
Postai számküldés „FEHER GALAMB” gyógyszerért
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Meglepő haladás!

FICHTENIN

a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenféle fergét a lakásban és úgy, mint mindenben helyét, vérszűrtetést és egyéb kerti- és veteményes kártevő állatokat és azok petéit azonnal megöli.

Legmegbízhatóbb védelem szennyeg és darázs ellen.
Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosítjuk a feltétlen eredményt.

Vezetékvizsgálók Magyarországon részesei:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 21-51.

BOGDANY SZERENCSÉJE PARÁDIA!

Vasárnapunk osztály-ünnepét csakis **BOGDANY S.**

Budapest, Károly-körút 20.

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA

8 nap alatt kitörölni
Téglény K 1-20
Dr. KOVÁCS gyógyszerár
Budapest, Gyár-utca 17.
„Tollt-titkok” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,

mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor. 20 fillér. — Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.

BERETVÁS TAMÁS KISPEST, Rákóczi-utca 2.
Ingyen postai szállítás 8 doboz rendelésnél.

PÁRIS SZÁLLÓ

Szállás: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 28. sz.
100 szoba 2-20 K-ól feljebb, kácsolgálpal és villanyvilágítással együtt. Pürdök, elegáns kávéház, étterem. Világos szobák megállóhely az összes pályaudvarok és házik felé.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSSY-UT 33. sz.
Elsőrendű konyha! Haponta vacsora-estély!

Dr. KOVÁCS J. KATZER
Homeopátiás rendelő-irodája
1881. évi betegfényekben szenvedő betegeknek
Budapest, Váci-körút 13. sz.

A legegyszerűbb kivitelű ruganyos kocsik s bármily finom kivitelű hintók elkészítését elvállalom.

A kocsifényezéshez és kárpitozáshoz csak a legfinomabb anyagot használom.

Versenyképes munka bármely fővárosi műhellyel.

Szives pártfogást kér

Simon Károly kocsifényező.

Kocsifényező és diszkárpitos.

ZALAEGRSZEGEN, Ujváros-utca 7. szám alatt

kocsifényező és diszmű kárpitos műhelyt nyitottam.

Tartós, szolid, csinos munka! Jutányos árak.

Nyomatott Unger Antal könyvnyomdájában Zalaegerszegen.